

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 27 lutego 2017 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł. odmówił G. O. (1) prawa do emerytury.

W uzasadnieniu decyzji organ rentowy wskazał, że wnioskodawca na dzień 1 stycznia 1999 r. nie udowodnił wymaganego 15-letniego okresu pracy w warunkach szczególnych, wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. Zakład nie uwzględnił do stażu pracy okresów:

- od dnia 17 października 1978 r. do dnia 2 listopada 1978 r., gdyż ubezpieczony w ww. okresie nie podjął zatrudnienia po odbyciu zasadniczej służby wojskowej,
- od dnia 1 stycznia 1992 r. do dnia 31 marca 1992 r., gdyż ubezpieczony przebywał w tym okresie na urlopie bezpłatnym.

Zakład nie uwzględnił do stażu pracy w warunkach szczególnych okresów:

- od dnia 17 września 1978 r. do dnia 2 listopada 1978 r.,
- od dnia 3 listopada 1978 r. do dnia 12 czerwca 1989 r.,
- od dnia 1 października 1990 r. do dnia 31 grudnia 1991 r.,
- od dnia 1 kwietnia 1992 r. do dnia 31 grudnia 1998 r.,

ponieważ na świadectwie pracy z dnia 30 kwietnia 2005 r. zakład pracy (...) sp. z o.o. wykazał stanowisko „operator – kierowca”, które nie jest zgodne ze stanowiskiem zawartym w Zarządzeniu Resortowym Ministra Komunikacji z dnia 29 czerwca 1983 r., Wykaz A, Dział V, poz. 3 pkt 15 (stanowisko „maszynista sypcharek i ciągników gąsienicowych” na które powołał się zakład pracy).

G. O. (1) uznał ww. decyzję organu rentowego za krzywdzącą i w dniu 17 marca 2017 r. złożył odwołanie wnosząc o zmianę decyzji i przyznanie emerytury.

W odpowiedzi organ rentowy wniósł o jego oddalenie przytaczając argumentację jak w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Ubezpieczony G. O. (1) urodził się w dniu (...)

W dniu 25 stycznia 2017 roku ubezpieczony złożył wniosek o emeryturę.

Ubezpieczony nie jest członkiem OFE.

(wniosek o emeryturę – k. 1 - 4 akt ZUS)

Ogólny staż ubezpieczeniowy G. O. (1) na dzień 1 stycznia 1999 r. wyniósł, co najmniej 25 lat okresów składkowych i nieskładkowych

(okoliczności bezsporne)

Do stażu pracy w szczególnych warunkach organ rentowy uwzględnił ubezpieczonemu okres pracy w wymiarze 1 roku 3 miesiące i 18 dni zatrudnienia w (...) Zakładach Budownictwa (...) w P., w okresie od dnia 13 czerwca 1989 r. do dnia 30 września 1990 r.

(okoliczności bezsporne)

Ubezpieczony ukończył w 1975 r. Zawodową (...) Szkołę Budowlaną dla Pracujących nr 2 (...) Zjednoczenia Budownictwa w Ł. w zawodzie mechanik maszyn budowlanych.

(świadczenie ukończenia szkoły, akta osobowe – k. 17)

Ubezpieczony posiada uprawnienia wydane przez Instytut (...) do obsługi spycharki do 100 KM od dnia 22 czerwca 1975 r.

(kopia książeczki operatora – k. 13 – 14)

G. O. (1) był zatrudniony w Przedsiębiorstwie Budownictwa (...) w Ł. od dnia 19 czerwca 1975 roku do dnia 29 lutego 1976 roku jako pomocnik maszynisty spycharki.

(świadczenie pracy – akta osobowe – k.17)

Od dnia 8 marca 1976 roku do dnia 22 maja 1976 roku ubezpieczony był zatrudniony w Przedsiębiorstwie (...) jako maszynista spycharki.

(świadczenie pracy – akta osobowe – k.17)

Od dnia 17 września 1976 roku ubezpieczony został zatrudniony w Przedsiębiorstwie Budownictwa (...) w Ł. jako operator.

(umowa o pracę – akta osobowe – k.17)

W okresie od 27 października 1976 roku do 16 października 1978 roku ubezpieczony odbywał zasadniczą służbę wojskową.

(okoliczności bezsporne)

Ubezpieczony był zobowiązany do sprawdzenia stanu technicznego maszyny przed rozpoczęciem pracy, zgłoszenia się do kierownika w celu otrzymania zadania dziennego, wykonania konserwacji maszyny po zakończeniu pracy.

(zakres obowiązków i odpowiedzialności operatorów – akta osobowe – k.17)

Przedsiębiorstwo Budownictwa (...) zajmowało się tylko montażem i demontażem torów kolejowych na terenie kraju. W Przedsiębiorstwie było zatrudnionych około 1000 osób. Spycharek było 10.

(zeznania ubezpieczonego protokół z dnia 25 października 2017 r. 00:02:58 – 00:20:14 w zw. z min.00:47:26)

(...) sp. z o.o. w Ł. będąca następcą prawnym Przedsiębiorstwa Budownictwa (...) w Ł. wydała ubezpieczonemu świadectwo pracy w dniu 30 kwietnia 2005 roku, w którym wskazała, iż ubezpieczony stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał pracę w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze wykaz A dział V poz. 3 pkt 15 wykazu stanowiącego załącznik do zarządzenia nr 64 Ministra Komunikacji z dnia 29 czerwca 1983 r. Dz.U.M.K nr 10 poz. 77)

(świadczenie pracy – k. 7 akt ZUS; umowa o pracę – k. 21 akt ZUS)

Wnioskodawca przedłożył ówczesnemu pracodawcy zaświadczenie lekarskie z dnia 16 września 1976 r. dopuszczające go do pracy na stanowisku operatora spycharki.

(zaświadczenie lekarskie – akta osobowe w kopercie – k. 17)

W okresie od dnia 29 października 1976 r. do dnia 16 października 1978 r. wnioskodawca odbywał zasadniczą służbę wojskową, z której powrócił w ustawowym terminie 30 dni, tj. 3 listopada 1978 r.

(świadcstwo pracy – k. 7 akt ZUS)

W okresie od 13 czerwca 1989 roku do 30 września 1990 roku ubezpieczony był skierowany na budowę eksportową.

(okoliczność bezsporna)

Ubezpieczony w Przedsiębiorstwie Budownictwa (...) wykonywał pracę jako maszynista (operator) spycharki.

Ubezpieczony wykonywał prace na spycharce przez rok. Sporadycznie w okresie całego zatrudnienia ubezpieczony jeździł samochodem ciężarowym, powyżej 3.5 tony, ale tylko wtedy gdy nie było kierowcy.

Pracę operatora spycharki ubezpieczony wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, od godziny 7:00 do godziny 15:00, ale często także w nadgodzinach do 16:00, 17:00, latem nawet do 21:00 lub w nocy kiedy to można było zamknąć ruch kolejowy.

Ubezpieczony mógł pracować tylko na spycharce. Na inne sprzęty potrzebne były inne specjalne uprawnienia. Kiedy jedna spycharka miała awarię była naprawiana lub ubezpieczony otrzymywał kolejną spycharkę.

Ubezpieczony jako operator spycharki wykonywał prace przy budowie nasypów, wyrównywał teren budowy, spychał kamienie, zbierał ziemię. Zimą ładował tłuczeń, odśnieżał przy torach, wykonywał prace przy odwodnieniach.

Zakład pracy wpisywał w angażach zamiennie nazwę stanowiska: operator, operator maszyn ciężkich, maszynista, operator spycharki.

(zeznania ubezpieczonego protokół z dnia 25 października 2017 r. 00:02:58 – 00:20:14 w zw. z min.00:47:26-00:50:30; zeznania świadków Z. M. protokół z dnia 25 października 2017 r. 00:22:17 – 00:29:52; S. K. protokół z dnia 25 października 2017 r. 00:29:52 – 00:39:25; J. P. protokół z dnia 25 października 2017 r. 00:39:25 – 00:46:16)

Zawarte w aktach ubezpieczonego wszystkie angaże (ostatni z dnia 2 lipca 1991 r.) kwalifikują ubezpieczonego na stanowisko operatora lub operatora spycharki. Angaż z dnia 12 października 1992 r. jest pierwszym kwalifikującym wnioskodawcę na stanowisko operatora – kierowcy.

(angaże - akta osobowe w kopercie – k. 17; angaże – k. 22 – 28 akt ZUS)

Powyższych ustaleń Sąd dokonał na podstawie dokumentów zawartych w aktach organu rentowego i załączonych do akt sprawy, których wiarygodność nie była przez strony kwestionowana, oraz zeznań odwołującego się i zgłoszonych przez niego świadków Z. M., S. K. i J. P.. Zeznania są wiarygodne, są ze sobą spójne i korespondują z zeznaniami ubezpieczonego. Nadto świadkowie w spornym okresie byli zatrudnieni w tym samym zakładzie m.in. na równoległych stanowiskach, mają zatem wiedzę jaką pracę wykonywał ubezpieczony.

Co do faktu pełnienia przez ubezpieczonego funkcji kierowcy, świadkowie zeznali, że G. O. (2) kierował samochodami jednak jedynie incydentalnie, potwierdzając zeznania samego ubezpieczonego. Świadek J. P. zeznał zaś, że nie kojarzy faktu prowadzenia samochodu przez ubezpieczonego, co potwierdza, iż dochodziło do tego incydentalnie w takim stopniu, że współpracownicy nawet o tym nie wiedzieli. Co więcej, zeznania świadków wykazały, że praca ubezpieczonego była wykonywana w pełnym wymiarze czasu pracy, często w nadgodzinach lub nawet godzinach

nocnych z uwagi na jej szczególny charakter – w nocy, kiedy to można było zamknąć ruch kolejowy. Zeznania świadków – osób niezainteresowanych rozstrzygnięciem sprawy na korzyść którejkolwiek ze stron, a jednocześnie pracowników tego samego zakładu w tym samym czasie, co wnioskodawca, nie budzą wątpliwości przy ocenie ich wiarygodności, nie są wzajemnie ze sobą ani z treścią załączonych do akt sprawy dokumentów sprzeczne, wzajemnie ze sobą korespondują. W ocenie Sądu zeznania świadków oraz świadectwo pracy w szczególnych warunkach ubezpieczonego potwierdzają jednoznacznie, że ubezpieczony pracował, jako operator spycharki w szczególnych warunkach w spornym okresie.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie zasługiwało na uwzględnienie.

Zgodnie z art.184 ust.1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity Dz. U z 2017 r. poz. 1383 z późn. zm.) ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli:

- 1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat - dla kobiet i 65 lat - dla mężczyzn oraz
- 2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27.

W myśl ust.2 art.184 emerytura, o której mowa w ust. 1, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa oraz rozwiązania stosunku pracy - w przypadku ubezpieczonego będącego pracownikiem.

Z przepisu art.32 wynika, że możliwe jest wcześniejsze przejście na emeryturę przez pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Zasady przechodzenia na wcześniejsze emerytury oraz wykazy stanowisk do tego uprawniających określa Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983 r., nr 8, poz. 43 z późn. zm.).

Według treści § 3 i 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. za okres zatrudnienia wymagany do uzyskania emerytury uważa się okres wynoszący 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn, liczony łącznie z okresami równorzędnymi i zaliczanymi do okresów zatrudnienia. Pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) osiągnął wiek emerytalny wynoszący: 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn;
- 2) ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Powołany wykaz wskazuje wszystkie te prace w szczególnych warunkach, których wykonywanie uprawnia do niższego wieku emerytalnego. Analiza treści wykazu A stanowiącego załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. wskazuje, że do prac w warunkach szczególnych należą wymienione w dziale V (zatytułowanym „W budownictwie i przemyśle materiałów budowlanych”) pod poz. 3 „Prace maszynistów ciężkich maszyn budowlanych lub drogowych”.

Do prac tego rodzaju należą wymienione w załączniku nr 1 do zarządzenia nr 9 Ministra Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych z dnia 1 sierpnia 1983 r. w sprawie wykazu stanowisk pracy w zakładach pracy nadzorowanych przez Ministra Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych, na których są wykonywane prace w szczególnych warunkach uprawniające do wcześniejszego przejścia na emeryturę oraz do wzrostu emerytury lub

renty, w wykazie A dziale V poz. 3 prace maszynistów robót ziemnych na stanowisku maszynisty spycharek i ciągników gaśnicowych – punkt 3.

Stosownie zaś do treści §2 ust.1 rozporządzenia okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach w nim określonych są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy. Środkiem dowodowym stwierdzającym okresy zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest - w myśl §2 ust.2 - świadectwo wykonywania pracy w szczególnych warunkach wystawione według określonego wzoru lub świadectwo pracy, w którym zakład pracy stwierdza charakter i stanowisko pracy w poszczególnych okresach oraz inne okoliczności, od których jest uzależnione przyznanie emerytury z tytułu zatrudnienia w szczególnych warunkach.

W rozpoznawanej sprawie wnioskodawca spełnił warunki do uzyskania emerytury w zakresie wymaganego wieku (ukończone 60 lat) i ogólnego stażu pracy (co najmniej 25 lat). Na dzień wydania skarżonej decyzji spełniał także przesłankę nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego. Jako okres pracy w warunkach szczególnych organ rentowy uznał wnioskodawcy okres pracy w łącznym wymiarze 1 roku 3 miesięcy i 18 dni zatrudnienia w (...) Zakłady Budownictwa (...) w P. w okresie od dnia 13 czerwca 1989 r. do dnia 30 września 1990 r.

Spór dotyczył okresów zatrudnienia ubezpieczonego w Przedsiębiorstwie Budownictwa (...), które następnie zostało przejęte przez (...) sp. z o.o. na stanowisku operatora spycharki w okresie od dnia 17 września 1976 r. do dnia 31 grudnia 1998 r. (z wyłączeniem okresu pracy na rzecz (...) Zakłady Budownictwa (...) w P. od dnia 13 czerwca 1989 r. do dnia 30 września 1990 r. który jest okresem pracy w szczególnych warunkach, niekwestionowanym przez Zakład), za które to okresy pracy nie zostało właściwie wystawione świadectwo wykonywania pracy w szczególnych warunkach przez zakład pracy, a mianowicie powołano niewłaściwą nazwę stanowiska pracy.

Odnosząc się do powyższej spornej kwestii należy zwrócić uwagę na ugruntowane w judykaturze stanowisko, że regulacja §2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. statuująca ograniczenia dowodowe nie ma zastosowania w postępowaniu odwoławczym przed sądem pracy i ubezpieczeń społecznych. W konsekwencji okoliczność i okresy zatrudnienia w szczególnych warunkach sąd uprawniony jest ustalać także innymi środkami dowodowymi niż dowód z zaświadczenia zakładu pracy, w tym nawet zeznaniami świadków (uchwała Sądu Najwyższego z 27 maja 1985 r. III UZP 5/85; uchwała Sądu Najwyższego z 10 marca 1984 r. III UZP 6/84; wyrok Sądu Najwyższego z 30 marca 2000 r. II UKN 446/99).

Podkreślenia w niniejszej sprawie wymaga także, fakt, że dla oceny, czy pracownik pracował w szczególnych warunkach, nie ma istotnego znaczenia nazwa zajmowanego przez niego stanowiska, tylko rodzaj powierzonej mu pracy. Praca w szczególnych warunkach to praca wykonywana stale (codziennie) i w pełnym wymiarze czasu pracy (przez 8 godzin dziennie, jeżeli pracownika obowiązuje taki wymiar czasu pracy) w warunkach pozwalających na uznanie jej za jeden z rodzajów pracy wymienionych w wykazie stanowiącym załącznik do rozporządzenia z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego oraz wzrostu emerytur i rent dla pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 8 czerwca 2011 r. I UK 393/10).

Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy na okoliczność rodzaju i charakteru wykonywanych przez wnioskodawcę czynności przeprowadził postępowanie dowodowe obejmujące analizę złożonej do akt sprawy dokumentacji pracowniczej oraz zeznania zgłoszonych świadków, a także zeznania samego wnioskodawcy.

Analiza dokumentacji osobowej (m.in. umowy o pracę, angaży, świadectwa pracy, uprawnienia wnioskodawcy) wykazała, że w objętym sporem okresie od dnia 17 września 1976 r. do dnia 31 grudnia 1998 r. w Przedsiębiorstwie Budownictwa (...), które następnie zostało przejęte przez (...) sp. z o.o. wskazuje, że ubezpieczony wykonywał pracę maszynisty ciężkiej maszyny budowlanej, był operatorem (maszynistą) spycharki. Bezsprene przemawiają za tym angaże, które od początku rozpoczęcia stosunku pracy kwalifikowały ubezpieczonego na stanowisko operatora/operatora spycharki, co istotne ubezpieczony otrzymał także zakres obowiązków na stanowisku operatora spycharki,

ponadto zaświadczenia lekarskie znajdujące się w aktach osobowych kwalifikowały ubezpieczonego konkretnie na stanowisko operatora spycharki.

Okoliczność zatrudnienia wnioskodawcy w Przedsiębiorstwie Budownictwa (...), które następnie zostało przejęte przez (...) sp. z o.o. w charakterze operatora spycharek potwierdziły zgodne z zeznaniami wnioskodawcy zeznania świadków Z. M., S. K. i J. P.. Na ich podstawie Sąd ustalił, że przez cały sporny okres zatrudnienia w ww. przedsiębiorstwie ubezpieczony przy budowie torów kolejowych wykonywał pracę operatora spycharki. Pracował przy robotach ziemnych - wyrównywaniu terenu spycharką, spychaniu kamieni, budowaniu torowisk.

W spornym okresie zatrudnienia ubezpieczony, co prawda na przebywał na urlopie bezpłatnym w wymiarze 3 miesięcy w okresie od dnia 1 stycznia 1992 r. do dnia 31 marca 1992 r., jednakże odliczając ten okres od stażu pracy w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze, ubezpieczony i tak legitymuje się ponad 15 letni stażem pracy w powyższych.

W okresie od dnia 29 października 1976 r. do dnia 16 października 1978 r. wnioskodawca odbywał zasadniczą służbę wojskową, z której powrócił w ustawowym terminie 30 dni, tj. 3 listopada 1978 r.

Okres odbywania zasadniczej służby wojskowej podlega zaliczeniu do okresu pracy w szczególnych warunkach.

Z zebranego w sprawie materiału dowodowego wynika, iż ubezpieczony przez rozpoczęciem służby wojskowej pracował w szczególnych warunkach wykonując prace operatora spycharki. W terminie 30 dni po zakończeniu służby wojskowej ubezpieczony wrócił do pracy do tego samego zakładu, w którym pracował przed powołaniem do służby wojskowej, na stanowisko operatora spycharki.

Zgodnie z treścią art.108 ust.1 ustawy z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej (Dz.U. z 1967 r. poz.44 nr 220) w brzmieniu obowiązującym od 1 stycznia 1975 roku czas odbywania zasadniczej lub okresowej służby wojskowej wlicza się pracownikowi do okresu zatrudnienia w zakresie wszelkich uprawnień związanych z tym zatrudnieniem, jeżeli po odbyciu tej służby podjął on zatrudnienie w tym samym zakładzie pracy, w którym był zatrudniony przed powołaniem do służby. Warunkiem wliczenia służby wojskowej do okresu zatrudnienia jest zachowanie terminów, o których mowa w art.106 ust.1 lub w art.107 ust.1 (art.108 ust.3). Rada Ministrów została upoważniona do określenia w drodze rozporządzenia szczegółowych zasad wliczania czasu odbywania służby wojskowej do okresu zatrudnienia (art.108 ust.4).

Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 16 października 2013 roku (II UZP 6/13, Legalis nr 735923) w wyniku rozpoznania zagadnienia prawnego przedstawionego postanowieniem Sądu Najwyższego z dnia 10 czerwca 2013 roku (II UK 349/12, Legalis nr 692091) stwierdził, że „Czas zasadniczej służby wojskowej odbytej w okresie obowiązywania art.108 ust.1 ustawy z dnia 21 listopada 1967 roku o powszechnym obowiązku obrony Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej (Dz.U. nr 44, poz. 220, w brzmieniu obowiązującym do dnia 31 grudnia 1974 roku) zalicza się - na warunkach wynikających z tego przepisu - do okresu pracy wymaganego do nabycia prawa do emerytury w niższym wieku emerytalnym (art.184 w związku z art.32 ust.1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych). W uzasadnieniu Sąd Najwyższy wskazał między innymi, że - „(...) ustawa z dnia 30 stycznia 1959 roku o powszechnym obowiązku wojskowym i ustawa z dnia 21 listopada 1967 roku o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej regulowała zasadniczą służbę wojskową, a jej przepisy gwarancyjne (odpowiednio art.125 tej pierwszej oraz art.108 ust.1 tej drugiej) miały znaczenie dla uprawnień pracowniczych, zaliczając okres służby wojskowej do okresu zatrudnienia w zakresie wszelkich uprawnień uzależnionych od ilości lat pracy albo od ciągłości pracy w danym zawodzie lub służbie bądź w szczególnych warunkach, od których zależy nabycie tych uprawnień (art.125 ustawy z 1959 roku) oraz w zakresie wszelkich uprawnień związanych z tym zatrudnieniem, jeżeli po odbyciu tej służby podjął on zatrudnienie w tym samym zakładzie pracy, w którym był zatrudniony przed powołaniem do służby (art. 108 ustawy z 1967 roku), niemniej jednak nie może budzić wątpliwości, że znajdują one zastosowanie także w zakresie kwalifikowania takiej służby do okresów ubezpieczenia społecznego. Zasadnicza służba wojskowa była traktowana jako okres zaliczany do okresów zatrudnienia (w przepisach dekretu z 1954 roku, w ustawie o zabezpieczeniu emerytalnym pracowników - także w ustawach szczególnych z dnia 28 maja 1957 roku o zaopatrzeniu

emerytalnym górników i ich rodzin oraz z dnia 23 stycznia 1968 roku o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników kolejowych i ich rodzin), a więc jako taka nie dawała samoistnie prawa do emerytury, podlegając doliczeniu do okresów zatrudnienia (pracy) i okresów z nimi równorzędnych. Dopiero w ustawie o zabezpieczeniu emerytalnym pracowników okres służby wojskowej został potraktowany jako okres równorzędny z okresem zatrudnienia, a następnie jako okres składkowy na podstawie ustawy o rewaloryzacji”.

W kolejnym wyroku z dnia 8 kwietnia 2014 roku (II UK 424/13, Legalis nr 998579) Sąd Najwyższy wyjaśnił, iż „z art. 2 i 32 ust. 1 i 2 Konstytucji RP, wynika zakaz ustanawiania takich regulacji ustawowych lub dokonywania takiej wykładni przepisów prawa powszechnie obowiązującego, które dopuszczałyby jakiegokolwiek pokrzywdzenie obywatela z powodu wykonywania publicznego obowiązku obrony ojczyzny. Innymi słowy, jeżeli zostały spełnione przez pracownika warunki powrotu do poprzedniego zatrudnienia zostaje zachowana tzw. ciągłość pracy, a okres zasadniczej służby wojskowej jest okresem zatrudnienia na takich samych warunkach, jak przed powołaniem do tej służby.”

Należy wskazać, iż z treści przepisu art.106 ust.1 ww. ustawy o powszechnym obowiązku obrony, jak i z §2 ust.1 ww. rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie szczególnych uprawnień żołnierzy i ich rodzin - w brzmieniu obowiązującym w spornym okresie odbywania przez ubezpieczonego zasadniczej służby wojskowej wynikał ciężący na zakładzie pracy, który zatrudnił żołnierza w dniu powołania do służby wojskowej, obowiązek niezwłocznego zatrudnienia go na stanowisku poprzednio zajmowanym lub równorzędnym pod względem rodzaju pracy oraz zaszerogowania osobistego, jeżeli w ciągu 30 dni od dnia zwolnienia z tej służby żołnierz zgłosi powrót do zakładu pracy. Z powyższych uregulowań nie wynika, aby warunkiem zachowania uprawnień w nich przewidzianych było podjęcie pracy na tym samym stanowisku czy też w tym samym zakładzie pracy, co przed powołaniem do służby wojskowej. Obowiązek zatrudnienia żołnierza na stanowisku poprzednio zajmowanym równorzędnym lub zgodnym z nowo uzyskanymi kwalifikacjami dotyczył zakładu pracy, nie zaś żołnierza zgłaszającego powrót do pracy po odbyciu służby wojskowej. Natomiast szczegółowe zasady zaliczenia zasadniczej służby wojskowej do okresu zatrudnienia zostały uregulowane w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 22 listopada 1968 roku w sprawie szczegółowych uprawnień żołnierzy i ich rodzin (Dz.U. nr 44, poz.318 ze zm.). Zgodnie z treścią §5 ust.1 ww. rozporządzenia (w brzmieniu nadanym rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 20 marca 1975 roku zmieniającym rozporządzenie w sprawie szczegółowych uprawnień żołnierzy i ich rodzin, Dz. U. nr 10, poz.61, obowiązującym od dnia 4 kwietnia 1975 roku) żołnierzowi, który podjął zatrudnienie stosownie do zasad określonych w §2-4, wlicza się czas odbywania służby wojskowej do okresu zatrudnienia w zakładzie pracy, w którym podjął zatrudnienie, w zakresie wszelkich uprawnień związanych z zatrudnieniem w tym zakładzie oraz w zakresie szczególnych uprawnień uzależnionych od wykonywania pracy na określonym stanowisku lub w określonym zawodzie. Stosownie do treści §2 ust.1 ww. rozporządzenia zakład

pracy, który zatrudnił żołnierza w dniu powołania do służby wojskowej, jest obowiązany niezwłocznie zatrudnić go na stanowisku poprzednio zajmowanym lub równorzędnym pod względem rodzaju pracy oraz zaszerogowania osobistego, jeżeli w ciągu 30 dni od dnia zwolnienia z tej służby żołnierz zgłosi powrót do zakładu pracy. Oznacza to, że w powyższych okolicznościach taki okres służby wojskowej jest nie tylko okresem służby w rozumieniu art.6 ust.1 punkt 4 ustawy o emeryturach i rentach, ale także okresem pracy w szczególnych warunkach w rozumieniu §3 i 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku.

Reasumując do stażu pracy w szczególnych warunkach należy zaliczyć następujące okresy:

- 1) od 17 września 1976 r. do 26 października 1976 r. pracy w Przedsiębiorstwie Budownictwa (...) w Ł. (10 dni),
- 2) od 27 października 1976 r. do 16 października 1978 r. służby wojskowej (1 rok 11 miesięcy i 21 dni),
- 3) od 2 listopada 1978 r. do 12 czerwca 1989 r. pracy w Przedsiębiorstwie Budownictwa (...) w Ł. (10 lat 7 miesięcy i 12 dni),

- 4) od 13 czerwca 1989 r. do 30 września 1990 r. pracy w (...) Zakładach Budownictwa (...) w P. (1 rok 3 miesiące i 18 dni)
- 5) od 1 października 1990 r. do 31 grudnia 1991 r. pracy w Przedsiębiorstwie Budownictwa (...) w Ł. (1 rok i 3 miesiące),
- 6) od 1 kwietnia 1992 r. do 31 grudnia 1998 r. pracy w Przedsiębiorstwie Budownictwa (...) w Ł. (6 lat 9 miesięcy).

Wskazać, należy, że nawet jeśli przyjąć, że ubezpieczony przez pewien okres pracy pełnił także funkcję kierowcy (pierwszy angaż na stanowisku operator – kierowca otrzymał on dnia 12 października 1992 r.) i okres ten nie może być zaliczony do okresu pracy w szczególnych warunkach to okoliczność ta nie ma znaczenia w niniejszym postępowaniu, bowiem do 11 października 1992 roku ubezpieczony legitymuje się ponad 15-letnim stażem pracy w warunkach szczególnych.

W świetle tak poczynionych ustaleń, w ocenie Sądu Okręgowego, spełnione zostały przesłanki do tego aby do okresów okresy pracy wykonywanej w warunkach szczególnych zaliczyć wnioskodawcy sporny okres, gdyż wykonywana przez ubezpieczonego praca operatora spycharki swoim rodzajem odpowiada pracom wymienionym w załączniku A dziale V poz. 3 - pracy maszynistów robót ziemnych, na stanowisku operatora (maszynisty) spycharek. Wykonywanie tej pracy uprawnia do nabycia uprawnień emerytalnych w niższym wieku emerytalnym.

Reasumując, z zebranego materiału dowodowego wynika jasno, iż ubezpieczony legitymuje się ponad 15-letnim okresem pracy w warunkach szczególnych uprawniającym do wcześniejszej ze względu na wiek emerytury, a także spełnia wszystkie pozostałe warunki, które nie były przedmiotem sporu.

Zgodnie z art. 129 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych świadczenia emerytalno – rentowe wypłaca się poczynając od dnia powstania prawa do tych świadczeń, nie wcześniej jednak niż od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek.

Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy, na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c., zmienił zaskarżoną decyzję i przyznał wnioskodawcy prawo do emerytury od dnia 21 lutego 2017 r., to jest od daty nabycia uprawnień do emerytury (daty ukończenia wieku emerytalnego).

A.L.

ZARZĄDZENIE

1. Odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi ZUS z pouczeniem o prawie, terminie i sposobie złożenia apelacji.
2. wypożyczyć pełnomocnikowi ZUS akta rentowe zobowiązując do zwrotu w przypadku złożenia apelacji.

16.11.2017 r.